

1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU
(14/6/1973)

★ **MADDE 1**

KANUNUN KAPSAMI

★ **Bu Kanun,**

- Türk Milli Eğitiminin Düzenlenmesinde Esas Olan Amaç ve İlkeler
- Eğitim Sisteminin Genel Yapısı
- Öğretmenlik Mesleği
- Okul Bina ve Tesisleri
- Eğitim Araç ve Gereçleri
- Devletin Eğitim ve Öğretim Alanındaki Görev ve Sorumluluğu

ile ilgili **temel hükümleri** bir **sistem bütünlüğü** içinde **kapsar**.

NOT: Türk Milli Eğitimi sistem olarak 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunuyla **yasal bir zemine bağlanmıştır**.

BİRİNCİ KISIM
(TÜRK MİLLİ EĞİTİMİN SİSTEMİNİ DÜZENLEYEN GENEL ESASLAR)

BİRİNCİ BÖLÜM
(TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI)

TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

GENEL AMAÇLAR (MADDE 2)

- ♥ Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,
1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
 2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
 3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

ÖZEL AMAÇLAR (MADDE 3)

- Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derecede ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

İKİNCİ BÖLÜM
(TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ)

(MADDE 4) GENELLİK ve EŞİTLİK	♥ Eğitim kurumları dil, ırk cinsiyet engellilik ve din ayrımı göstermeksizin herkese açıktır. ♥ Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. (Dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmez)
(MADDE 5) FERDİN VE TOPLUMUN İHTİYAÇLARI	♥ Milli Eğitimi hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
(MADDE 6) YÖNELTME	♥ Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara ve okullara yöneltilirler. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına hazırlık sınıfları konulabilir. ♥ Yöneltmeye ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme-değerlendirme metotlarından yararlanılır.
(MADDE 7) EĞİTİM HAKKI	♥ İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. ♥ İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.
(MADDE 8) FIRSAT ve İMKÂN EŞİTLİĞİ	♥ Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. ♥ Maddi durumu olmayan öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenimlerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi vb. yardımlar yapılır. ♥ Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklar için her türlü tedbirler alınır.
(MADDE 9) SÜREKLİLİK	♥ Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. ♥ Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir
(MADDE 10) ATATÜRK İNKILAP ve İLKELERİ ve ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ	♥ Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir. ♥ Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Mili Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

(MADDE 11) DEMOKRASİ EĞİTİMİ	♥ Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.
(MADDE 12) LAİKLİK	♥ Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır
(MADDE 13) BİLİMSELLİK	♥ Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. ♥ Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. ♥ Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.
(MADDE 14) PLANLILIK	♥ Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim – insan gücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir ♥ Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir. ♥ Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.
(MADDE 15) KARMA EĞİTİM	♥ Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. ♥ Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

(MADDE 16)
EĞİTİM KAMPÜSLERİ ve OKUL AİLE
İŞBİRLİĞİ

♥ Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması halinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir. Eğitim kampüsü bünyesindeki ortak açık alan, kantin, salon ve benzeri yerlerin işlettilmesi veya işletilmesi kampüs yönetiminin yerine getirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, kampüsün ortak giderlerinde kullanılır. Eğitim kampüslerinin kuruluşu, yönetiminin oluşumu, gelirlerinin harcanması ve denetlenmesi ile bu fıkarda belirtilen diğer hususlar **Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

♥ Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri kurulur.

♥ Okul-aile birlikleri, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilir, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilirler.

♥ Öğrenci velileri hiçbir surette bağış yapmaya zorlanamaz.

♥ Okul-aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi, birlik organlarının oluşturulması ve seçim şekilleri, sosyal ve kültürel etkinliklerden sağlanan maddi katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesi ile açık alan, kantin, salon ve benzeri yerlerin işlettilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esaslar, **Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

♥ Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, gerekli görülen hallerde il milli eğitim müdürlükleri; il sınırları içerisinde bulunan bir veya birden fazla eğitim kampüsü yönetiminin veya okul-aile birliğinin işlettirebileceği veya işletirebileceği yerlere ilişkin ihaleleri bunlar adına yapmaya yetkilidir.

♥ Eğitim kampüsleri ve okul-aile birliklerinin gelirleri, genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin eğitim kampüsü yönetimi ve okul-aile birliği adına bankalarda açılan özel hesaplarda tutulur.

♥ Eğitim kampüsü yönetimleri ve okul-aile birlikleri, bu madde kapsamında yapacakları **işlemler ve düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisi ve harçlardan muaf**; bunlara ve bunlar tarafından yapılan bağış ve yardımlar ise **veraset ve intikal vergisinden müstesnadır.**

(MADDE 17)
HER YERDE EĞİTİM

♥ Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. **Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitime ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.**

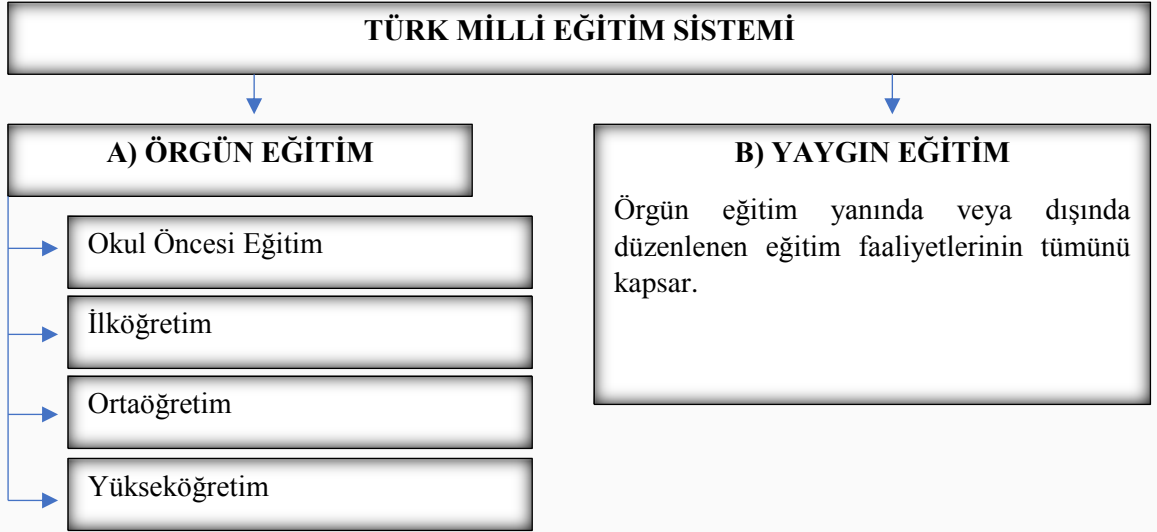
İKİNCİ KISIM
(TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN GENEL YAPISI)

BİRİNCİ BÖLÜM
(TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI)

★ **MADDE 18**

☞ **Türk Milli Eğitim Sistemi**

- ♥ Örgün Eğitim
 - ♥ Yaygın Eğitim
- olmak üzere **İKİ ANA** bölümden oluşur.

İKİNCİ BÖLÜM (ÖRGÜN EĞİTİM)

Okul Öncesi Eğitimi	İlköğretim	Ortaöğretim	Yükseköğretim
<p>♥ Mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.</p> <p>♥ Bu eğitim isteğe bağlıdır.</p>	<p>♥ Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar.</p> <p>♥ Bu çağ, çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın Eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.</p>	<p>♥ Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir.</p> <p>♥ Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur.</p>	<p>♥ Ortaöğretime dayalı en az 2 yıllık yükseköğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.</p>
<p>1. Çocukların beden, zihin ve duyu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;</p> <p>2. Onları ilköğretime hazırlamak;</p> <p>3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;</p> <p>4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.</p>	<p>İlköğretimin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,</p> <p>1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;</p> <p>2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.</p> <p>3. İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretime devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.</p>	<p>İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir.</p> <p>Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,</p> <p>1. Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,</p> <p>2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.</p> <p><u>Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.</u></p>	<p>Yükseköğretimin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,</p> <p>1. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek;</p> <p>2. Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;</p> <p>3. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak;</p> <p>4. Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;</p> <p>5. Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;</p> <p>6. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır.</p>

<p>♥ Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.</p> <p>♥ Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir YÖNETMELİKLE düzenlenir.</p>	<p>♥ İlköğretim kurumlarının ilkökul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkökullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.</p>	<p>♥ Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir.</p> <p>♥ Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir.</p> <p>♥ Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.</p>	<p><u>Yükseköğretim Kurumları</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Üniversiteler 2. Fakülteler 3. Enstitüler 4. Yüksekokullar 5. Konservatuvarlar 6. Meslek Yüksekokulları 7. Uygulama ve Araştırma Merkezleri <p>Yükseköğretim kurumlarının amaçları, kuruluş, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, ÖZEL KANUNLARINDA belirlenir.</p>
<p>Okulu Öncesi Eğitim Kurumları:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bağımsız anaokulları - İlköğretim okuluna bağlı anasınıfları - İlgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları 	<p>♥ İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkökullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur.</p> <p>♥ Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimi destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri BAKANLIKÇA belirlenir.</p> <p>♥ Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmının mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları kurulur.</p>	<p>♥ Ortaöğretimde Yöneltilme: Yöneltilme ilköğretimde başlar; yanımları önlemek ve muhtemel gelişmelere göre yeniden yöneltilmeyi sağlamak için ortaöğretimde de devam eder.</p> <p>♥ Yöneltilme esasları ve çeşitli programlar veya ortaöğretim okulları arasında yapılacak yatay ve dikey geçiş şartları, Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenir.</p>	<p><u>Yükseköğretimin Düzenlenmesi</u></p> <p>♥ Yükseköğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisansüstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.</p> <p>♥ Bu bütünlük içinde çeşitli görevleri yerine getiren ve farklı seviyelerde öğretim yapan kuruluşlar bulunur.</p> <p>♥ Farklı seviyeler ve kuruluşlar arasında öğrencilere kabiliyetlerine göre, yatay ve dikey geçiş yolları açık tutulur.</p>

		<p><u>Yükseköğretime geçiş</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♥ Lise veya dengi okulları bitirenler, yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanır. ♥ Hangi yükseköğretim kurumlarına, hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri, giriş şartları Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♥ Yükseköğretim paralıdır. Başarılı olan fakat maddi imkânları elverişli olmayan öğrencilerin kayıt ücreti, imtihan harcı gibi her türlü öğrenim giderleri burs, kredi yatılılık ve benzeri yollarla sağlanır. ♥ Öğrenim harç ve ücretlerinin tutarları ve bunların ödenme tarzları ile burs ve kredilerin tutarları ve bunların verilmesi esasları, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile birlikte hazırlanacak YÖNETMELİKLE tespit edilir. ♥ Bazı alanlar için mecburi hizmet karşılığı öğrenci yetiştirilmesi hakkındaki hükümler saklıdır.
		<ul style="list-style-type: none"> ♥ <u>İmam - hatip liseleri</u>, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yükseköğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> ♥ Yükseköğretimde, öğretim elemanlarından, tesislerden ve öğrencinin zamanından en verimli bir şekilde yararlanmayı mümkün kılacak ve çeşitli bölgelerdeki yükseköğretim kurumlarının dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirler alınır; yükseköğretimin bütününe kapsayan ve orta öğretimle ilgisini sağlayan bir planlama düzeni kurulur.
		<ul style="list-style-type: none"> ♥ <u>Güzel sanatlar</u> alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere ilköğretim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. ♥ Özellikleri dolayısıyla bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikle düzenlenir. 	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM (YAYGIN EĞİTİM)

★ MADDE 40

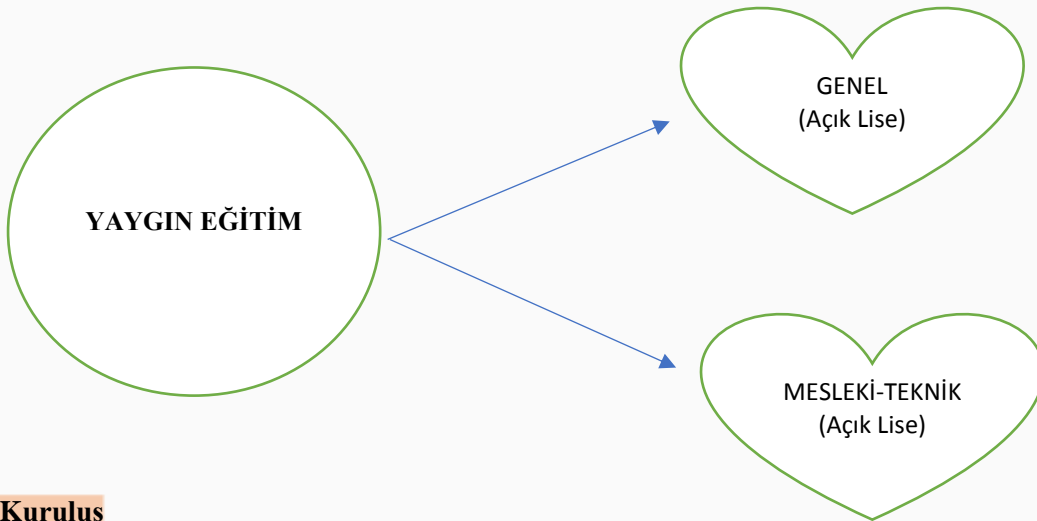
Kapsam, Amaç ve Görevler

Yaygın eğitimin özel amacı, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş veya herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedan çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında;

- 1) Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,
- 2) Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,
- 3) Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
- 4) Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
- 5) İktisadi gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,
- 6) Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
- 7) Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkânlar hazırlamak,
- 8) Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.

Kuruluş

Yaygın eğitim, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkanlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde düzenlenir. Yaygın eğitim, **GENEL** ve **MESLEKİ-TEKNİK** olmak üzere **İKİ TEMEL** bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır.

Kuruluş

Genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** sağlanır.

Genel yaygın eğitim programlarının düzenleniş şekli **YÖNETMELİKLE** tespit edilir.

Mesleki ve teknik yaygın eğitim faaliyetlerini yürüten Bakanlıklar ile özerk eğitim kurumları ve resmi ve özel işletmeler arasında **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** sağlanacak koordinasyon ve işbirliğinin esasları **KANUNLA** düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM (ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ)

★ MADDE 43

- ♥ Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler.
- ♥ Öğretmenlik Mesleğine Hazırlık:
 - Genel Kültür
 - Özel Alan Eğitimi
 - Pedagojik Formasyon ile sağlanır.
- ♥ Bu nitelikleri kazanabilmeleri için, **hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının YÜKSEKÖĞRENİM GÖRMELELERİNİN SAĞLANMASI ESASTIR.**
- ♥ Bu öğrenim
 - Lisans Öncesi
 - Lisans
 - Lisansüstü seviyelerde**yatay ve dikey geçişlere** de imkân verecek biçimde düzenlenir.
- ♥ Öğretmenlik Mesleği:
 - Adaylık Döneminden Sonra Öğretmen
 - Uzman Öğretmen
 - Başöğretmenolmak üzere **ÜÇ KARIYER BASAMAĞINA** ayrılır. Adaylık dönemini başarı ile tamamlayanlar **mesleğe öğretmen olarak** atanırlar.
- ♥ Aday öğretmenliğe atanabilmek için; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak, **yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından mezun olma** ve **Bakanlıkça** ve/veya **Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi** tarafından yapılacak **sınavlarda başarılı olma şartları** aranır.
- ♥ Aday öğretmenler, **EN AZ BİR YIL fiilen çalışmak** ve **performans değerlendirmesine göre başarılı olmak** şartlarını sağlamak kaydıyla, yapılacak yazılı veya yazılı ve sözlü sınava girmeye hak kazanırlar.
- ♥ Uygulanacak Olan Sözlü Sınavda Aday Öğretmenler;
 - a) Bir Konuyu Kavrayıp Özetleme, İfade Kabiliyeti ve Muhakeme Gücü,
 - b) İletişim Becerileri, Öz Güveni ve İkna Kabiliyeti,
 - c) Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelere Açıklığı,
 - d) Topluluk Önünde Temsil Yeteneği ve Eğitimcilik Nitelikleri, yönlerinden **BAKANLIKÇA oluşturulacak KOMİSYON tarafından değerlendirilir.**

- ♥ Sınavda başarılı olanlar öğretmen olarak atanır. Sınavda başarılı olamayan aday öğretmenler il içinde veya dışında başka bir okulda görevlendirilerek bir yılın sonunda altıncı fıkrada belirtilen değerlendirmeye tekrar tabi tutulurlar.
- ♥ Aday öğretmenlik süresi sonunda sınava girmeye hak kazanamayanlar ile üst üste iki defa sınavda başarılı olamayanlar aday öğretmen unvanını kaybeder ve memuriyetle ilişkisi kesilir.
- ♥ Ancak aday öğretmenliğe başlamadan önce 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aday memurluğu kaldırılarak asli memurluğa atanmış olanlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu kişiler Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun memur kadrolarına atanırlar.
- ♥ **Sınav Komisyonu Üyeleri;**
 - Bakanlık Personeli
 - Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personel Öğretim Elemanları arasından seçilir.
 - Bakanlık gerekli gördüğünde illerde veya merkezde **birden fazla komisyon** oluşturabilir.
 - Performans değerlendirmesinde dikkate alınacak meslekî ölçütler, sınav konuları, komisyon üyelerinin seçimi, görevleri, çalışma usul ve esasları ile sınava ilişkin diğer hususlar **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.
- ♥ Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aday memurluk ile ilgili hükümleri aday öğretmenler hakkında uygulanmaz.
- ♥ **Kariyer Basamaklarında Yükselmede:**
 - **Kıdem**
 - **Eğitim (Lisansüstü Eğitim)**
 - **Etkinlikler (Bilimsel, Kültürel, Sanatsal ve Sportif Çalışmalar)**
 - **Sicil (İş Başarımı) Puanları**
 - **Sınav Sonuçları**

esas alınır.
- ♥ Değerlendirme **100 Puan Üzerinden** Yapılır.
 - **Değerlendirme Puanının:**
 - ♣ **% 10'unu Kıdem**
 - ♣ **% 20'sini Eğitim**
 - ♣ **% 10'unu Etkinlikler**
 - ♣ **% 10'unu Sicil (İş Başarımı)**
 - ♣ **% 50'sini de Sınav Puanı** oluşturur.
- ♥ Kariyer basamaklarında yükselecekler değerlendirme puanlarına göre başarı sıralamasına alınır.
- ♥ Değerlendirmeye alınmak için sınav tam puanının en az % 60'ını almış olmak şartı aranır. Sınav yılda bir defa **ÖSYM**'ce yapılır.

- ♥ Öğretmenlerin **hizmet sürelerine** ve/veya **isteğe bağlı il içi veya il dışı yer değiştirmelerine** ilişkin usul ve esaslar **YÖNETMELİKLE** belirlenir.
- ♥ **Öğretmenlik formasyonu** veren ve **öğretmen yetiştiren Milli Eğitim Bakanlığına** bağlı **Eğitim Yüksekokulları, Yükseköğretim Kurulu'nun** görüşü alınarak **CUMHURBAŞKANI KARARI** ile **kurulabilirler**.

★ MADDE 45

- ♥ Öğretmen Adaylarında;
 - Genel Kültür
 - Özel Alan Eğitimi
 - Pedagojik Formasyon bakımından aranacak nitelikler **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** tespit olunur.
- ♥ Öğretmenler, **öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından** ve **bunlara denkliği kabul edilen yurtdışı yükseköğretim kurumlarından** mezun olanlar **arasından MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** seçilirler.
- ♥ Yükseköğrenimleri sırasında **pedagojik formasyon kazanmamış olanların** ihtiyaç duyulan alanlarda, öğretmenliğe atanmaları halinde **bu gibilerin** adaylık dönemi içinde yetiştirmeleri için **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** gerekli tedbirler alınır.
- ♥ Hangi derece ve türdeki eğitim, öğretim, teftiş ve yönetim görevlerine, hangi seviye ve alanda öğrenim görmüş olanların ne gibi şartlarla seçilebilecekleri **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

★ MADDE 46

- ♥ Öğretmenlikte **yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapmak esastır. Hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bölgeler arası yer değiştirme esasları YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

★ MADDE 47

- ♥ Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında **hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler** de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir.
- ♥ Öğretim tür ve seviyelerine göre **Uzman ve usta öğreticilerin** seçimlerinde aranacak şartlar **YÖNETMELİKLERLE** tespit edilir.

★ MADDE 48

- ♥ Öğretmenlerin daha üst öğrenim görmelerini sağlamak üzere **yaz ve akşam okulları açılır** veya **hizmet içinde yetiştirilmeleri maksadıyla kurslar ve seminerler** düzenlenir.
- ♥ **Yaz ve akşam okulları öğretmen yetiştiren kurumlarca açılır**; bunlara devam ederek yeterli krediyi dolduran öğretmenlere **o kurumun belge veya diploması** verilir.
- ♥ **Milli Eğitim Bakanlığınca açılan kurs ve seminerlere devam edenlerden** başarı sağlayanlara **belge** verilir.
- ♥ Bu belgelerin, **öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerinde** ne ölçüde ve nasıl değerlendirileceği **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

★ MADDE 49

- ♥ Yurt içinde ve dışında **daha üst öğrenim yapmak** veya **bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak** isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, **aylıklı** veya **aylıksız izinli** sayılmaları sağlanır; bu şartlar, **milli eğitimin ihtiyaçları göz önünde tutularak**, hazırlanacak **YÖNETMELİKLE** belirtilir.

★ MADDE 50

- ♥ Milli Eğitim Bakanlığınca **gerekli görülen yerlerde, özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere konut sağlanır.**
 - Konutlar **okul binaları ile birlikte** planlanır ve yapılır.
 - Eski eğitim kurumlarının **konut ihtiyacı bir plana bağlanır ve bu konutların yapımı için, her yıl** Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine **gerekli ödenek** konur.

DÖRDÜNCÜ KISIM (OKUL BİNALARI ve TESİSLERİ)

★ MADDE 51

- ♥ Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait **bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** planlanır ve yaptırılır. Bu maksatla **her yıl MEB** bütçesine **gerekli ödenek** konur.
- ♥ Arsa temini ile okul bina ve tesislerin yapım ve donatımında, Devletin azami imkânlarının kullanılması yanında vatandaşların her türlü yardımlarından da yararlanır ve yardımlar teşvik edilir ve değerlendirilir.
- ♥ **Milli Eğitim Bakanlığına** tahsisli **Hazine** mülkiyetindeki taşınmazların **Milli Eğitim Bakanlığı ile mutabık kalınarak** tahsislerini kaldırmaya ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 46. maddesine bağlı olmaksızın **satışına MALİYE BAKANI** yetkilidir.
- ♥ Ayrıca bu taşınmazlardan **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** uygun görülenler, **HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI** tarafından, 24/11/1994 tarihli ve **4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun** hükümleri çerçevesinde özelleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bunun üzerine söz konusu taşınmazlar **ÖZELLEŞTİRME YÜKSEK KURULUNCA** özelleştirme kapsam ve programına alınır. Özelleştirme uygulamasına ilişkin iş ve işlemler **4046 sayılı Kanuna** göre **ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞINCA** yürütülür.
- ♥ **4046 sayılı Kanun** hükümleri çerçevesinde **taşınmazların özelleştirilmesi sonucu elde edilecek gelirler, özelleştirme giderleri düşüldükten sonra HAZİNEYE** aktarılır.
- ♥ Bu taşınmazların satışından elde edilen gelirleri, bir yandan **Genel Bütçenin (B) İşaretli Cetveline** gelir, diğer yandan **ihtiyaç duyulan yerlerde okul yapımı ve onarımı** amacıyla kullanılmak üzere **Milli Eğitim Bakanlığı** bütçesine **ödenek kaydetmeye HAZİNE ve MALİYE BAKANI** yetkilidir. Sermaye ödenekleri yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

BEŞİNCİ KISIM
(EĞİTİM ARAÇ ve GEREÇLERİ)

★ **MADDE 52**

Eğitim Araç ve Gereçleri;

- ♥ **Eğitim Kurumlarında Kullanılacak Ders Kitapları**
- ♥ **Öğretmen ve Öğrencilere Kaynak ve Yardımcı Olacak Basılı Eğitim Malzemesini**
- ♥ **Milli Eğitimin Genel Amaçlarının Gerçekleşmesine Yararlı Olacak Diğer Eserleri**
- ♥ **Eğitim Araç ve Gereçlerini kapsar.**

★ **MADDE 53**

- ♥ **Milli Eğitim Bakanlığı, Kendisine Bağlı Eğitim Kurumlarının**
 - **Eğitim Araç ve Gereçlerini**
 - **Gelişen Eğitim Teknolojisine ve Program ve Metotlara Uygun Olarak Sağlamak**
 - **Geliştirmek**
 - **Yenileştirmek**
 - **Standartlaştırmak**
 - **Kullanılma Süresini ve Telif Haklarını ve Ders Kitabı Fiyatlarını Tespit Etmek,**
 - **Paralı veya Parasız** olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla **görevlidir.**

★ **MADDE 54**

- ♥ **Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araç ve Gereçlerini;**
 - **Hazırlamak, İmal Etmek ve Satın Almak**
 - **Kişilere veya Kuracağı Komisyonlara veya Yarışmalar Düzenleyerek Hazırlatmak;**
 - **Özel Kesimce Hazırlananlar veya İmal Edilenler Arasından Seçmek veya Tavsiye Etmek**

suretiyle 53. maddede belirtilen görevini yerine getirir.

★ MADDE 55

- ♥ **Millî Eğitim Bakanlığınca** Hazırlanacak veya Hazırlatılacak Kitaplar ile Eğitim Araç ve Gereçlerini;
 - hazırlama
 - inceleme redaksiyonunda görevlendirilenlere **ÜCRET ÖDENİR**.
- ♥ **Ders kitaplarına ilişkin yarışmalarda** derece alanlara **verilecek ödülün** ödeme, usul ve esasları ile miktarı **YÖNETMELİKLE** belirlenir.
- ♥ Özel kesimce hazırlanan ve okullarda ders kitabı olarak okutulmak üzere **Millî Eğitim Bakanlığına** gönderilen eserler **ÜCRET KARŞILIĞI İNCELENİR**.
- ♥ Ders kitaplarının kabulü, uygunluk süresi, telif hakkı ve ücretlerle ilgili esaslar; inceleme işlemleri ve alınacak inceleme ücreti miktarı; **Millî Eğitim Bakanlığınca** **incelettirilecek** eserler için ödenecek ücret miktarı; ders kitaplarının hazırlanması ve incelenmesinde aranacak kriterler ile ders kitabı üreten yayın evlerinde aranacak kriterler; ders kitabı dışındaki diğer kitap ve eğitim araçlarının kullanımı ve bunlardan hangileri için inceleme ücreti alınacağı ve ödeneceği ile ilgili esas ve usuller **Millî Eğitim Bakanlığınca** çıkarılacak **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

ALTINCI KISIM (EĞİTİM ve ÖĞRETİM ALANINDAKİ GÖREV ve SORUMLULUK)

★ MADDE 56

Yürütme, Gözetim ve Denetim

Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre **Devlet adına** yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI** sorumludur.

★ MADDE 57

Yasaklık

ASKERİ AMAÇLARLA açılacak okullar **HARİÇ**, bu kanun hükümlerine aykırı hiçbir eğitim faaliyetinde **BULUNULAMAZ**.

★ MADDE 58

Okul Açma Yetkisi

Türkiye’de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, **Millî Eğitim Bakanlığının** izni olmaksızın **açılamaz**.

MEB veya **diğer bir bakanlık tarafından** açılmış veya açılacak okullar (**Askeri Liseler dâhil**) ile **özel okulların DERECELERİNİN TAYİNİ**, **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA** aittir.

Askeri eğitim kurumlarının dereceleri, **MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI** ile birlikte **tespit edilir**.

Diğer bakanlıklara bağlı lise ve dengi okulların program ve yönetmelikleri, ilgili **bakanlıkla Millî Eğitim Bakanlığı** tarafından birlikte yapılır ve **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA** onanır.

Diğer bakanlıklara bağlı okullar, **Millî Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetimine** tabidir. **Gözetim ve denetim sonunda uygun eğitim ortamı ve niteliği taşımayan** kurumların denkliği usulüne uygun şekilde **Millî Eğitim Bakanlığınca** iptal edilir. Buna ait esaslar **CUMHURBAŞKANINCA** çıkarılan bir **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

Türk Vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili Devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden (ASKERİ ÖĞRENCİLER HARIÇ) MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SORUMLUDUR.

Özgür Mehmet BAYSEL